MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Pult centralizované ochrany a úloha obecní policie

1. Úloha obecní policie při střežení soukromých objektů

Hlavním posláním obecní policie je zabezpečování místních záležitostí. veřejného pořádku. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), ve svém ustanovení § 2 uvádí taxativní výčet úkolů obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Z obsahu písm. a) cit. ustanovení sice vyplývá, že **strážníci přispívají k ochraně bezpečnosti osob a majetku**, nicméně s odkazem na obsah ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o obcích), a s přihlédnutím k ustanovením §§ 84, 85 a 102 cit. zákona, **nelze považovat nepřetržitou ochranu majetku právnických či fyzických osob za úplatu, za plnění úkolů obce v samostatné působnosti, resp. za zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku**, neboť obce, podle zákona o obcích, nenesou odpovědnost za majetek svých občanů.

S odkazem na výše uvedené skutečnosti **vykonávají obecní policie** ve smyslu zákona o obecní policii **v těchto případech pouze podpůrnou úlohu**, omezenou na požadavky bezprostředního zákroku, neodkladného úkonu či provedení jiného opatření, zpravidla ve prospěch Policie ČR.

V dané souvislosti uvádíme, že zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších zákonů (dále jen „živnostenský zákon“), stanoví, které osoby jsou oprávněny provozovat živnost, ve smyslu ustanovení § 5 a násl. tohoto právního předpisu, na území České republiky. Po živnostensku mohou podnikat jak osoby zřízené za účelem podnikání, tak i ostatní právnické osoby, pokud jim to nezakazují zvláštní předpisy. Mimo svůj hlavní předmět činnosti tak mohou například podnikat rozpočtové, příspěvkové nebo obecně prospěšné organizace, jakož i obce.

To znamená, že jestliže chce obec zdůraznit roli ochrany soukromých osob a soukromého majetku, může za tímto účelem založit právnickou osobu. Tato právnická osoba pak může zaměstnávat v klasickém pracovním poměru osoby, které pak mohou plnit funkci výjezdových skupin reagujících na signály zabezpečovacích systémů. Za tuto službu pak lze taktéž požadovat úplatu. **Nelze** však úkolem výjezdových skupin trvale **pověřit obecní policii**, neboť tato činnost není jejím zákonným úkolem a - jak bylo uvedeno výše – má v záležitostech takovýchto výjezdů pouze podpůrnou úlohu, pokud by si to výjimečně situace vyžádala**.**

Podniky, které na základě Přílohy č. 3 k živnostenskému zákonu zajišťují ostrahu majetku a osob, **musí splňovat specifické podmínky (odborná způsobilost, bezúhonnost všech zaměstnanců, případně další).**

Obecní policii, která není právnickou osobou, **nelze tedy považovat za subjekt oprávněný provozovat koncesovanou živnost**, ani za instituci, která by se na předmětné komerční činnosti mohla přímo spolupodílet. Navíc zaměstnanci obce zařazení k obecní policii **(strážníci) nemusí splňovat kriteria odborné způsobilosti, bezúhonnosti, případně další podmínky ve smyslu živnostenského zákona.**

Ministerstvo vnitra zastává názor, že v případě napadení objektů zařazených do systémů elektronické ochrany **musí nepřetržitou výjezdovou službu provádět určení zaměstnanci podniku zajišťující jejich ochranu (tedy např. zásahové jednotky bezpečnostních agentur nebo zaměstnanci právnické osoby k tomuto účelu vytvořené obcí), nikoliv strážníci obecní policie.** Podnik zajišťující ochranu osob a majetku musí být technicky a personálně vybaven tak, aby byl schopen dostát všem závazkům vyplývajícím z předmětu jeho činnosti.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti tedy odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra konstatuje:

- **Obec nemůže zajišťovat nepřetržitou ostrahu majetku fyzických a právnických osob na komerční bázi prostřednictvím pultu centralizované ochrany obsluhovaným strážníky obecní policie.**

- **Strážníci obecní policie nejsou oprávněni v době svého zaměstnání provádět nepřetržitou ostrahu majetku fyzických a právnických osob na komerčním základě.**

- Na druhé straně je ovšem strážník **povinen v mezích zákona o obecní policii provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření**, je-li páchán trestný čin nebo přestupek či jiný správní delikt, anebo je-li důvodné podezření z jejich spáchání. To znamená, že **pokud strážník obecní policie obdrží oznámení, že na území obce je páchán zmíněné protiprávní jednání, je povinen odpovídajícím způsobem zakročit.**

- **Obec je povinna chránit svůj majetek** před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. **V tomto případě**, pokud své vlastnické právo fakticky vykonává, **je oprávněna využívat svých zaměstnanců, včetně strážníků obecní policie.**

- **Obecní policie se může prostřednictvím pultu centralizované ochrany pouze podílet na ochraně majetku, který je ve vlastnictví obce** a je obcí fakticky užíván, a to s přihlédnutím k předmětu své činnosti, spočívajícím v zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku ve smyslu zákona o obecní policii.

2. Lze signál elektronického zabezpečovacího systému (dále jen EZS) považovat za podezření ze spáchání trestného činu?

Co se týče problému, zda lze signál EZS pokládat za podezření ze spáchání trestného činu, je uvedeno následující.

Signál EZS vzniká na základě sepnutí čidla, které může reagovat na rozličné fyzikální podněty (pohyb, vibrace, teplo, kouř, světlo atd.), v závislosti na druhu zařízení a nastavení systému. Signál takto vzniklý a předaný na PCO nelze vyhodnotit jinak, než jako informaci o tom, že došlo k sepnutí čidla. Příčinou sepnutí čidla v případě EZS zaměřených na ochranu majetku může být jak protiprávní vniknutí osoby do objektu, tak příčina jiná, jako je náhodné sepnutí čidla zvířetem, technická chyba, spuštění čidla omylem osobou oprávněnou k pohybu v objektu atd. **Nelze proto signál EZS z hlediska práva brát automaticky jako podezření z trestného činu ve smyslu právním, ze kterého by pak plynula obecní policii dle § 7 odst. 1 zákona o obecní policii povinnost zasáhnout.**

Každý signál elektronického zařízení nelze automaticky posuzovat jako podezření ze spáchání trestného činu. Může se jednat případně o jiné protiprávní jednání nebo jen o „planý poplach“.

Závěrem:

Obecní policie nemůže reagovat a zasahovat při každém zaslání informace na pult centrální ochrany. To by bylo zcela v rozporu s jejím účelem a v rozporu s úkoly obecní policie uvedenými v § 2 zákona o obecní policii. **Nelze, aby obecní policie, jako orgán veřejné moci, suplovala činnost bezpečnostních agentur** a kontrolovala soukromé objekty zajištěné zabezpečovacím zařízením při jakémkoliv signálu zaslaném na pult centrální ochrany. Obecní policie přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku, jak vyplývá z § 2 písm. a) zákona o obecní policii. Pod toto ustanovení však nelze podřadit nepřetržitou ochranu majetku osob.

V praxi lze tuto problematiku řešit tak, že poplachový signál elektronického zařízení nejdříve prověří zaměstnanci bezpečnostní agentury a teprve po zhodnocení situace lze podezření o spáchání protiprávního jednání oznámit obecní či státní policii. Jestliže strážník obdrží oznámení, že je páchano protiprávní jednání, je povinen v mezích zákona zakročit, a to nezávisle na tom, zda má poškozená osoba majetek zabezpečen či nikoli. Obecní policie nemůže rozlišovat mezi subjekty, které mají aktivovanou službu a platí za ní úplatu a mezi subjekty, kteří nemají obdobnou službu aktivovanou. Takto by docházelo k nedůvodným rozdílům. Úkolem orgánu veřejné moci je zasahovat v případě jakéhokoliv protiprávního jednání, bez ohledu na charakter subjektu.